

Дом за смештај одраслих лица Блаце – Трбуње
Број: 2956/21
Датум: 16.11.2021.године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Национални механизам за превенцију тортуре
Др Наташа Тањевић, заменица Заштитника грађана

Поштована,

У обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре, Заштитник грађана и представница Комитета правника за људска права – YUCOM, ненајављено су, дана 30.07.2021.године, посетили Дом за смештај одраслих лица Блаце – Трбуње.

Извештај о овој посети, број: 414-87/21, дел.бр: 25487 од 24.09.2021.године достављен нам је 29.09.2021.године, дел.бр: 2424/21, са роком од шездесет дана за наше обавештење о поступању по упућеним препорукама НПМ-а датим у наведеном Извештају НПМ-а.

У прилогу Вам достављамо Обавештење о поступању по упућеним препорукама НПМ и тражене информације.

Хвала на сдарадњи.

С поштовањем,
Др Наташа Тањевић
В.д. директора

Дом за смештај одраслих лица Блаце – Трбуње
Број: 2956/21
Датум: 16.11.2021.године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Национални механизам за превенцију тортуре
Др Наташа Тањевић, заменица Заштитника грађана

- Обавештење о поступању по упућеним препорукама НПМ -

Поштована,

У обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре, саветници канцеларије Заштитника грађана и представница Комитета правника за људска права – YUCOM ненајављено су, дана 30.07.2021.године, посетили Дом за смештај одраслих лица Блаце – Трбуње.

У контролну посету Дому за смештај одраслих лица Блаце – Трбуње, са циљем праћења поступања по препорукама НПМ из Извештаја о посети нашем Дому 2019.године ненајављено су дошла следећа лица:

- г-дин Марко Анојчић, Заштитника грађана/Одељење НПМ, вођа тима
- г-ђа Маја Јовић, Заштитника грађана/Одељење НПМ, члан тима
- г-дин Никола Бацковић, Заштитника грађана/Одељење НПМ, члан тима
- г-ђа Теодора Томић, Комитет правника за људска права – YUCOM, члан тима

У складу са дописом Заштитника грађана, мр Зорана Пашалића, број: 4131 од 11.02.2019.године, упућеног Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а који је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и заведеног под бројем: 119-01-00040/2019-19 од 26.02.2019.године, проследило нашем Дому путем мејла 28.02.2019.године, за наведена лица је, пре уласка у Дом, утврђен идентитет увидом у њихове службене легитимације, дозвољен им је несметан, ненајављен приступ нашем Дому и омогећено им је вођење ненадзираних разговора са одређеним корисницима.

Извештај број: 414-87/21, дел.бр: 25487 од 24.09.2021.године о овој посети достављен нам је 29.09.2021.године, дел.бр: 2424/21.

Рок за наше обавештење о поступању по упућеним препорукама НПМ-а датим у наведеном Извештају НПМ-а је шездесет дана.

Током посете тима НППМ-а, сви запослени у Дому су остварили пуну сарадњу са тимом НППМ: пружили су све тражене информације, дали на увид поједину документацију или фотокопије одређене, тражене документације, омогућили су тиму НППМ-а обилазак просторија Дома и дозволили су фотографисање.

Изјашњење на Извештај тима НППМ-а о посети Дому за смештај одраслих лица
Блаце – Трбуње следи по нумерисаним тачкама у Извештају тима НППМ-а:

1. Увод и све подтачке тачке 1: Посета НППМ Дому реализована је у складу са Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака. Дом је у потпуности сагласан са извештајима НППМ о подацима и током посете и о сарадњи запослених са НППМ.
2. Утврђено стање и препоруке:
 - 1- Дом је поступио по препоруци НППМ из 2019.године: предузете су активности у циљу повећања кадровских капацитета. Делом су активности реализоване: на неодређено радно време запослено је пет неговатеља, два медицинска техничара и један лекар.
 - 2- Дом је сагласан са Извештајем НППМ: непокреним и слабо покретним корисницима омогућено је кретање путем главног улаза у зграду Дома. Средствима ресорног министарства набављена су још једна инвалидска колица, а набавка и уградња лифта није реализована из објективних разлога. Дом ће предузети активности усмерене на адаптацију туш кабина.
 - 3- Дом је поступио по препоруци НППМ из 2019.године: собе корисника су одвојене на мушке и женске и нумерисане су. У свим корисничким собама санирани су зидови (глетовани, окречени) и таванице и постављени су нови неклизациони подови. Такође, корисничка купатила и туш кабине подељени су на мушка и женска, по посебним јединицама, на приземљу и на спрату. Сва купатила су реновирана и опремљена новом санитариијом.
 - 4- Дом је поступио по препоруци НППМ из 2019.године: корисници су по собама смештени у складу са Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите. Све собе су опремљене новим намештајем, обезбеђени су нови кревети, душеци, гардеробери, наткасне. Заједничке корисничке просторије опремљене су новим столицама и клима уређајима.
 - 5- Дом је поступио по препоруци НППМ из 2019.године: средствима нашег ресорног министарства, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, обезбеђени су пристојни услови за одржавање личне хигијене корисника: тоалети и купатила су реновирани. Значајно је олакшан и рад запослених на одржавању хигијене. Набављене су професионалне машине за: прање подова, прање судова, прање веша и сушење веша.
 - 6- Дом континуирано поступа по препоруци НППМ из 2019.године: корисницима је континуирано доступна чиста, непоцепана и временским

приликама прилагођена гардероба. Дом поседује магацин са гардеробом за кориснике. У магацину има довољно гардеробе за све кориснике и за све временске прилике.

- 7- Дом је сагласан са Извештајем НПМ: положај корисника је значајно побољшан у односу на време из претходне посете НПМ, 2019.године. Средствима нашег ресорног министарства, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, све корисничке собе опремљене су новим намештајем, све корисничке просторије су окречене, постављени су неклизajuћи подови, заједничке корисничке просторије опремљене су клима уређајима, систем грејања је у целости саниран. Набављена је машина за прање судова. У току је и набавка професионалне кухињске опреме: електрични шпорет, универзална машина за сецкање и фритеза.
- 8- Дом континуирано поступа по препоруци НПМ из 2019.године: корисницима се организује време на дневном нивоу различитим активностима у складу са Индивидуалним планом услуга. Дом је у потпуности сагласан за извештајем НПМ под овом тачком.
- 9- Корисницима Дома није ограничена слобода кретања, али корисници могу да излазе из Дома, искључиво, у пратњи радника Дома. Наши корисници су лица тешко, дубоко и вишеструко ометена у менталном развоју, нарушеног (или без) увида и критичности, тако да је кретање корисника без надзора процењено као веома висок ризик за безбедност и корисника и других лица. То не значи да је нашим корисницима ускраћено било које право на кретање, већ да се крећу у пратњи запослених у Дому, старатеља, сродника и слично.
- 10- Дом је поступио по препоруци НПМ из 2019.године: на видном месту су постављене самолепљиве налепнице са ознаком видео надзора у свим просторијама у којима је видео надзор инсталиран.
- 11- Дом је у потпуности сагласан са извештајем НПМ под овом тачком: у Дому се никада до сада није применила мера механичког спутавања корисника. Дом ће обезбедити обуку здравствених радника о условима и поступку примене мере физичког спутавања узнемирених корисника када се створе објективни и повољни, пре свега, епидемиолошки услови.
- 12- Дом поступа по препоруци НПМ из 2019.године: уредно се води евиденција примењених рестриктивних мера са свим елементима садржаја из препоруке НПМ. Рестриктивне мере се предузимају у тренуцима изразите психомоторне агитираности и хетероагресивности корисника. Током трајања рестриктивне мере, корисник је све време под континуираним надзором. Мера изолације корисника спроводи се, искључиво, из медицинских разлога и увек траје онолико колико и медицинска индикација за примену наведене мере.
- 13- Дом је поступио у складу са препоруком НПМ: на видном месту је постављено Обавештење о правима и обавезама корисника које је израђено

у складу са законом, Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите и Правилима о начину обезбеђивања права корисника.

Дом поседује Упутство о процедури и критеријумима за пријем корисника. Од дана посете тима НПМ, 30.07.2021.године до данас, Дом није реализовао ниједан пријем корисника на смештај.

Брошура је израђена у складу са препоруком НПМ, Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите и Упутством о процедури и критеријумима за пријем корисника. Њена садржина је информативног карактера о правима и обавезама корисника, услугама које Дом пружа корисницима, о кућном реду/дневном ритму дана са фотографијама просторија Дома.

Брошура ће се убудуће уручивати корисницима/старатељима непосредно пре пријема корисника у Дом, а пријем корисника ће бити реализован након потписивања информисаног пристанка/сагласности корисника/законског заступника. Корисницима ће њихова права бити представљена на начин на који они то, условно узевши, могу да разумеју.

- 14- Дом је поступио у складу са препоруком НПМ: Дом је у заједничкој просторији корисника, у трпезарији поставио кутију за подношење притужби. Дом је успоставио евиденцију писмених и усмених притужби корисника у којој ће се ажурно евидентирати све, евентуалне, притужбе. Садржај евиденције притужби чине: редни број за годину, датум притужбе, име корисника који подноси притужбу, име запосленог који је забележио притужбу, предузете мере/поступци и епилог спроведених мера. Дом поседује Правилник о поступањима по притужби корисника, као и друге правне акте по којима поступа у случају притужбе корисника.
- 15- Министарство правде, средствима од опортунитета, омогућило је Дому набавку санитетског возила. Реализација набавке је завршена и сада Дом поседује ново санитетско возило опремљено медицинском опремом.
- 16- Дом ће наставити са активностима које су везане за обезбеђивање довољног броја помагала за непокретне и полупокретне кориснике, како би се омогућило лакше кретање корисника.
- 17- У Дому је успостављен Протокол повреда који садржи све податке из препоруке НПМ из 2019.године. Сагласни смо да је од значаја да се околности под којима су повреде настале опишу прецизно, али, неретко, искази корисника су контрадикторни и под сугестијом лако и чести променљиви.
- 18- Дом има успостављен Протокол умрлих са свим елементима из препоруке НПМ из 2019. Документација која потврђује садржину Протокола умрлих налази се у досијеима преминулих корисника. У 2021.години, до дана посете тима НПМ није било смртних случајева у Дому. Од дана посете тима НПМ, 30.07.2021.године, до данас, у Дому су

преминула два корисника, обоје природном смрћу. Подаци о преминулим корисницима ажурно су унесени у Протокол умрлих.

2.1. Дом континуирано предузима све мере како би се спречио било какав облик недозвољеног поступања према корисницима.

У случају, евентуалног, непосредног или посредног сазнања да постоје индиције недозвољеног поступања према корисницима, неодложно се предузимају мере у циљу потврђивања навода о недозвољеном поступању, а потом и у циљу утврђивања одговорности.

Дом поседује Пословни кодекс, Правила о радној дисциплини и понашању запослених у Дому, Правила о посебним мерама за безбедност корисника, Правилник о поступањима по притужби корисника, као и друге правне акте под чијим окриљем се послује и поступа.

Од претходне посете НПМ Дому, 2019.године, па до данас, средствима нашег ресорног министарства, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања значајно је побољшан квалитет услова живота корисника и квалитет услова рада запослених:

- 1) у 2019.години: комплетно је обновљена опрема за собе и просторије корисника (сви кревети, сви душеци, наткасне, гардеробери и столице) и набављена је опрема за амбуланту Дома (бактерицидне светиљке за стерилизацију ваздуха, дефибрилатор, боца са кисеоником, пацијент монитор, инвалидска колица). Комплетно је санирана таваница, постављени су неклизајући подови. У Дому су санирани сви зидови, изглетовани и окречени;
- 2) у 2020.години: набављен је двокрилни фрижидер и индустријска машина за прање веша. Од почетка епидемије у нашој земљи наше ресорно министарство редовним, сукцесивним испорукама снабдева Дом комплетном личном заштитном опремом, хемијским и дезинфекционим средствима, као и бесконтактним топломерима и пулсним оксиметрима. Такође, обезбеђени су јонизатори за просторије предвиђене за посете корисницима.
У складу са Закључком Владе Републике Србије 05 број: 112-4022/2020 од 28. маја 2020. године, а на предлог нашег ресорног министарства, Дом је запослио на неодређено радно време: једног доктора медицине, два медицинска техничара/сестре и пет неговатеља;
- 3) у 2021.години: окречене су корисничке просторије, извршена је поправка водоводне и канализационе мреже, поправка система централног грејања, завршени су радови и набавка пречистача отпадних вода, набављен је агрегат, набављени су клима уређаји за заједничке корисничке просторије, набављена је рачунарска опрема за запослене, набављена је професионална

опрема: универзална машина за чишћење подова, машина за прање посуђа и машина за сушење веша.

У току је и набавка професионалне кухињске опреме: шпорет са пећницом, фритеза и универзална кухињска машина.

У 2021. години, средствима од опортунитета, Министарство правде је Дому определило средства за набавку санитетског возила опремљеног најнеопходнијом медицинском опремом.

У нашем изјашњењу на претходну посету тима НПМ број: 319/20 од 10.02.2020.године и у нашем извештавању број:1484/20 од 06.05.2020.године на допис Заштитника грађана, недвосмислено смо одговорили на сваку ставку Заштитника грађана и поткрепили смо изјашњења непобитним чињеницама и фотографијама.

Последњом посетом тима НПМ Дому евидентирано је чињенично стање о значајном побољшању квалитета услова живота корисника и услова рада запослених.

Као што се види из изложеног и претходно наведеног, у последње две године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је уложило значајна средства у Дом у циљу побољшања услова живота корисника и услова рада запослених.

Спрат:

Приземље:

Рад у установама социјалне заштите, пре свега, са категоријом корисника који су тешко и дубоко ментално ометена лица са мнобројним, различитим пратећим тешким коморбидитетима и стањима, са поремећајима понашања и тако даље, тежак је, исцрпљујући, специфичан по много чему и често непрепознат од шире популације као надамце хуман, племенит, пожртвован, високоодговоран и емпатичан.

Брига о највулнерабилнијој популацији, корисницима социјалне заштите, уважавања њихових потреба и жеља, подршка њиховој интеграцији у друштву, њихов достајанствен живот, борба против стигматизације и других друштвених баријера и предрасуда дужност је друштва у целини, дужност је свих нас који својим активностима желимо и можемо да допринесемо побољшању услова квалитета живота свих оних који, објективно, не могу да се изборе за себе и своја људска права.

Из тог разлога, Дом је захвалан тиму НПМ на иницијативи, разумевању и смерницама у постизању што бољих услова живота наших корисника.

Као што се види из последњег Извештаја тима НПМ, Дом је све препоруке (које су примењиве на рад са категоријом корисника: тешка, дубока и вешеструка ментална ометеност), усвојио и поступио по њима, јер смо их препознали као добронамерне и сврсисходне, са заједничким циљем: бољи услови за кориснике услуга домског смештаја и бољи услови рада наших запослених.

Захваљујући одговорној социјалној политици Владе Републике Србије и Закључку Владе РС 05 број: 112-4022/2020 од 28. маја 2020. године којим је нашем Дому одобрено запошљавање радника (троје здравствених радника и петоро неговатеља) који непосредно раде са корисницима, значајно је побољшан квалитет пружања услуга корисницима у области исхране, неге, хигијене и здравствене заштите и значајно је олакшан рад запослених у том Сектору.

Дом је захвалан Министарству правде које је препознало нашу објективну потребу као оправдану и средствима од опортунитета омогућило нашем Дому набавку санитетског возила.

Такође, подршку Дому у спровођењу одређених услуга, захваљујући разумевању за наше проблеме и потребе и захваљујући изузетној сардњи, пружају и ОУ Општине Блаце, надлежни ДЗ, ЈКП, регионална болница, надлежни ИЗЈЗ итд.

Природа посла запослених у Дому и његова проблематика је таква је да се тежак ментални и физички напор подразумевају. Енергију за такав рад црпимо из емпатије и хуманих порива. Сваки покушај деградације таквог рада, обезвређивања напора и значаја учинка и доприноса, покушај је деморализације запослених. Наравно, суочавамо се и са таквим, немилим ситуацијама, што је и очекивано с обзиром на осетљивост поља нашег делања.

Спознајући и суочавајући се и са том страном нашег посла, само више ценимо и поштујемо подршку сваког појединца, организације, установе, система...

Заједно увек можемо и више и боље.

Запослени у Дому имају вољу, мотивисани су и надамо се да подршка неће да изостане.

На крају, изражавамо неизмерну захвалност нашем ресорном министарству, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања које је наша континуирана, морална, стручна и материјална подршка у побољшању услова живота наших корисника, услова рада наших запослених, подршка у спровођењу мера безбедности, заштите и здравља свих нас у систему социјалне заштите.

Хвала на сарадњи.

С поштовањем,
Др Зоран
в.д. директора